

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

Метою дослідження було вивчення особливостей лабораторних та спірографічних показників, рівня СРБ у хворих на ізольоване ХОЗЛ та при його асоціації із ішемічною хворобою серця (ІХС).

Матеріали і методи. У дослідження було включено 50 пацієнтів, яких поділили на групи: 1 група (хворі на ХОЗЛ 2-3 ст. по GOLD), 2 група – включала хворих на ХОЗЛ у поєднанні із ІХС (стабільна стенокардія напруги 2-3 ф.кл., дифузний, постінфарктний кардіосклероз), 3 група – здорові особи. Хворі 1-2 груп були поділені на підгрупи: 1а - хворі на ХОЗЛ 2 ст., 1в – хворі на ХОЗЛ 3 ст., 2а підгрупу склали хворі на ІХС та ХОЗЛ 2 ст., пацієнти 2в підгрупи страждали на ІХС і ХОЗЛ 3ст. Всім хворим оцінювали результати клінічного аналізу, ліпідів крові, проводилося спірографічне дослідження. Статистична обробка здійснювалася за допомогою t-критерію для непарних вибірок після визначення нормальності розподілу даних за допомогою одно вибіркового критерію Колмогорова-Смірнова. Достовірною різницю між вибірками вважали при рівні $p \leq 0,05$.

Результати. Підвищення рівню гемоглобіну та еритроцитів у 1в та 2в групах хворих у порівнянні із контролем можна пояснити компенсаторним еритроцитозом у відповідь на гіпоксію, що виникає у хворих на ХОЗЛ. Виявлене підвищення рівня загального холестерину (ЗХ) у пацієнтів 2 групи (а, в підгрупі) у порівнянні із контролем на 34,8% ($p=0,007$) і 31,1% ($p=0,037$) і на 20,8% ($p_1=0,02$) та 22,6% ($p_1 \leq 0,001$) порівняно із 1 групою (а і в) відповідно. Ліпопротеїни низької щільності (ЛПНЩ) достовірно були вищими у пацієнтів 1в підгрупи на 27,5% ($p=0,006$) у порівнянні із контролем, і в обох підгрупах 2 групи на 64% ($p=0,01$) і 81,8% ($p=0,001$) порівняно із здоровими особами контрольної групи, і на 46,7% ($p_1=0,005$) та 42,8% ($p_1=0,003$) порівняно із пацієнтами 1а і 1в підгруп. В нашому дослідженні виявлено, що рівні СРБ збільшувались зі зростанням бронхіальної обструкції і наявності коморбідної патології. Отримані показники ФЗД у пацієнтів обох досліджуваних груп достовірно відрізнялися від контролю. Так показник FEV1 у пацієнтів 1а та 2а груп коливався в середньому в межах $68 \pm 1,3$ - $72 \pm 1,9\%$, у пацієнтів 1в та 2в групи – $44,5 \pm 2,4$ та $40,3 \pm 1,2\%$ відповідно. Подібні зміни виявлені при аналізі FEV1/FVC: у пацієнтів 1 групи він нижчий за контроль на 12,0% ($p=0,014$) і на 16,2% ($p=0,013$), у хворих 2 групи (підгрупа а і в відповідно) – відповідно на 13,5% ($p=0,0064$) і 18,1% ($p=0,0026$). Зниження показника FEV1/FVC при поєднанні ХОЗЛ із ІХС було недостовірним у порівнянні з ізольованим ХОЗЛ.

Висновки. Таким чином, виявлені зміни (підвищення рівню СРБ, дисліпідемія, еритроцитоз) асоціюються із зниженням показників ФЗД, що свідчить про взаємообтяжування коморбідних патологій.

ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ І ПРИ АСОЦІАЦІЇ ІЗ ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ

Погорєлова О. С., Фендик М.М.

Сумський державний університет,

кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Частота, із якою зустрічається ішемічна хвороба серця (ІХС) у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) коливається за даними різних авторів від 50% до 64%. Згідно даних популяційних досліджень, у хворих на ХОЗЛ ризик серцево-судинної смерті вищий у 2-3 рази і складає приблизно 50% від загальної кількості смертельних випадків. Паралельний перебіг ХОЗЛ та ІХС підкоряється закону взаємного обтяження.

Метою дослідження була оцінка якості життя хворих на ХОЗЛ та при його асоціації із ІХС.

Матеріали і методи. У дослідження було включено 50 пацієнтів, яких поділили на групи: 1 група (хворі на ХОЗЛ 2-3 ст. по GOLD), 2 група – включала хворих на ХОЗЛ у поєднанні із ІХС (стабільна стенокардія напруги 2-3 ф.кл., дифузний, постінфарктний кардіосклероз). Хворі 1-2 груп були поділені на підгрупи: 1а - хворі на ХОЗЛ 2 ст., 1в – хворі

на ХОЗЛ 3 ст., 2а підгрупу склали хворі на ІХС та ХОЗЛ 2 ст., пацієнти 2в підгрупи страждали на ІХС і ХОЗЛ 3ст. З метою клінічної оцінки перебігу ХОЗЛ, оцінки якості життя пацієнтів використовувалися опитувальники САТ і mMRC. Статистична обробка здійснювалася за допомогою t-критерію для непарних вибірок після визначення нормальності розподілу даних за допомогою одно вибіркового критерію Колмогорова-Смірнова. Достовірною різницю між вибірками вважали при рівні $p \leq 0,05$.

Результати. Вивчення показників якості життя за допомогою САТ-тесту показало: за питання, що стосуються стиснення в грудній клітці, впевненості поза домом, сну найменша кількість балів у пацієнтів 1а групи, а відповідно і якість життя за цими показниками у них вища. Пацієнти 1в групи мають більшу кількість балів, а відповідно і гіршу якість життя через наявність кашлю, виділення мокротиння, задишку. Показники енергії та сну прогресивно підвищуються при прогресуванні стадії ХОЗЛ. У пацієнтів 2в групи якість життя гірша за показниками кашлю, виділення мокротиння, стиснення в грудній клітці, задишки, повсякденної діяльності та енергії. За даними опитувальника mMRC, в усіх пацієнтів із ХОЗЛ кількість балів перевищувала 2. При цьому, у хворих на ХОЗЛ 3 ст. (група 1в) в середньому кількість балів становила $2,7 \pm 0,05$, що свідчить про погіршення якості життя через виражену задишку під час незначного фізичного навантаження. При асоціації ХОЗЛ та ІХС частина пацієнтів відмічала наявність задишки в стані спокою, що значно обмежувало їх фізичну активність, тобто вони отримали максимальну кількість балів за опитувальником mMRC. Відсоток пацієнтів із максимальною оцінкою становив 23,08 % при ХОЗЛ 2 ст. + ІХС 2 та 36,4 % при ХОЗЛ 3 ст. + ІХС. Загалом, поєднання ІХС призводить до зростання середніх балів за опитувальником mMRC при ХОЗЛ 2 ст. (група 2а) на 26,08% ($p=0,04$) та при ХОЗЛ 3 ст. (група 2в) на 25,92% ($p=0,032$).

Висновки. Таким чином, незалежно від стадії ХОЗЛ, якість життя хворих погіршувалася за наявності серцево-судинної патології.

РОЗПОДІЛ ГЕНОТИПІВ ЗА С825Т ПОЛІМОРФІЗМОМ ГЕНА β3-СУБОДИНИЦІ G-ПРОТЕЇНУ У ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З ПЕРЕНЕСЕНИМ ІНФАРКТОМ МІОКАРДА ТА РИЗИК ВИНИКНЕННЯ ІНФАРКТУ МІОКАРДА

Пристапа Л.Н., Моїсеєнко І.О.

Сумський державний університет

кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Серцево-судинні захворювання залишаються найважливішою медико-соціальною проблемою багатьох країн світу. За даними ВООЗ, щорічні втрати від серцево-судинних захворювань становлять 17,5 млн людських життів. При цьому смертність від ІХС займає перше місце у світі. В Україні смертність від хвороб системи кровообігу залишається однією з найвищих серед європейських країн, становлячи 66,6% в структурі загальної смертності. За статистичними даними ВООЗ, інфаркт міокарда (ІМ) займає одне з перших місць серед захворювань серцево-судинної системи і супроводжується високою смертністю, призводить до тимчасової або постійної втрати працездатності, знижуючи, таким чином, трудові резерви суспільства. Факторами ризику ІМ є артеріальна гіпертензія (АГ), гіперхолестеринемія або дисліпідемія, цукровий діабет та куріння. Дослідження останніх років показали генетичну схильність до ІМ. Виявлено ряд генетичних варіацій, асоційованих із ІМ: поліморфізми генів ангіотензинперетворюючого ферменту (I/D ACE), ангіотензиногену (T+31C ATG), ангіотензину II (A1166C AGTR1), ендотеліальної NO-синтази (G894T eNOS), фактору некрозу пухлини альфа (G-308A TNF α), 5,10-метилентетрагідрофолатредуктази (677C→T MTHFR) та ін. Так, за даними іноземних дослідників відомо, що С825Т поліморфізм гена β3-субоднини G-протеїну асоційований з виникненням ІМ, а саме носії Т алелю мають підвищений ризик виникнення некрозу міокарда.